

PUBLIC ACCESS 2005 : 1

Nyhetsbrev om radio, TV, internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

16 januari 2005

7:e årgången

Ur innehållet

- Irländsk tv-licens för alla
- Statligt stöd för icke-kommersiella etermedier fördelat
- Öppen radio och television samarbetar. Söker statligt stöd
- TV4 :s förnyade tillstånd en bubbla?
- Värdet på TV4 är grovt överskattat
- Kampen om televisionen: Tittarna blir förlorarna
- Danmark har minst antal licenssmitare – och lägsta uppbördskostnader
- Big Brother-succé problem för Channel 4
- Dagens Industri startar egen tv-kanal.
- Dansk Folkeparti hjälper regeringen att marginalisera invandrar-tv
- Jämtarna vill ha en egen tv-kanal
- Högupplöst tv via satellit
- Baywatch sämsta amerikanska tv-import
- Riksdagskrav på att flytta en av SVT:s kanaler till Göteborg
- Kristdemokrater vill utveckla lokal-TV
- Sveriges Radio vill minska personal och stimulera fristående produktionsbolag
- Kortvågen behövs i kris
- Australiska oppositionen kräver återuppbyggnad av Radio Australia
- SR:s förmåga till lokal krisinformation ifrågasätts i Riksdagen
- Radio Mark upphört
- Närradioprojekt för unga i förorten fyller fem år!
- Nytt försök med privatradiotillstånd efter misslyckande i Norrland.
- DRM i bilradion
- HD Radio blir USA:s digitalradio
- Vitryssland begränsar utländsk musik
- Musikartisterna kräver mer lokalt förankrad radio
- Paris Live Radio nu på mellanvåg
- *Filmtips*: Hatradio nu på bio
- Inbjudan till Årets radiogala
- Amerikaner litar mindre på media än européer
- Frysning av bredbandspengar allvarligt för glesbygden
- Firefox fortsätter ta marknadsandelar
- En bildscanner i kreditkortsformat
- Starkt motstånd mot mobiltelefon på flyget
- Myndigheter får stopp på skräppost genom domstol
- Vem läser detta nyhetsbrev ?

Irländsk tv-licens för alla

Från i år kommer fem procent av tv-licensen på Irland att avsättas för att höja programkvaliteten på andra radio- och tv-stationer än public service-företaget *Radio Telefis Eireann*. Medlen kommer att fördelas av Broadcasting Commission Ireland och främst gå till nya program om irländsk kultur och kulturarv, till program som främjar irländska språket och till lokalförankrade etermedia (community broadcasting) med högst €75.000 (i undantagsfall högre). Nyheter och samhällsprogram, som kostar relativt mycket kan dock inte få stöd. Såväl kommersiellt som icke-kommersiellt drivna kanaler bl.a. den irländska motsvarigheten till närradion kan få ta del av stödet. Reformen har tillkommit efter att regeringen reviderat sin definition av public service som innebär att man accepterar att även självständiga radio- och tv-kanaler kan tillhandahålla public service-program (Radio World)

Statligt stöd för icke-kommersiell etermedier fördelat

Stödet till icke-kommersiell lokal radio och tv i Danmark 2005 totalt 36,5 Milj Dkr har nu fördelats. 260 radio- och tv-stationer får dela på 18 miljoner i driftsstöd och 90 får dela på 15 miljoner i programstöd. Dessutom har utbildningsstöd och stöd till medieskolverksamhet fördelats. Mediesekretari-

atet prioriterat ansökningar som rör lokal nyhetsförmedling, information, historia och kultur. Den fullständiga listan av fördelade bidrag finns på www.mediesekretariatet.dk

Öppen radio och television inleder samarbete och söker statligt stöd

De största riksorganisationerna för lokal-TV och närradio, *Riksförbundet Öppna Kanaler (RÖK)* och *Närradions riksorganisation (NRO)* organiserar flertalet av Sveriges närradio- och lokal tv-stationer. Målsättningen är att samtliga lokala icke-kommersiella radio och tv-stationer i Sverige skall engageras. Diskussioner om samverkan förs även med den tredje organisationen; *Sveriges Närradioförbund (SNF)*. Organisationerna har vid ett gemensamt möte kommit överens om att det på sikt kommer att krävas EN organisation för att ta tillvara de icke-kommersiella aktörernas intresse av att utveckla och driva radio och tv. NRO och RÖK pekar på att Kulturdepartementets utredning "Öppna Radion och Televisionen" visar på vägar att gå för att värna de demokratiska och mångkulturella värdena i samhället, att utveckla medborgarnas yttrandefrihet och fri tillgång till media samt att fördela eventuella samhällsstöd. Viktigt är också att de etiska frågorna för icke-kommersiella etermedier kan bevakas och utvecklas i en övergripande gemensam organisation i samarbete med samhällets krav och värderingar.

Organisationerna vill genomföra ett samgående alternativt bilda en paraplyorganisation. Resurserna är dock begränsade då dagens verksamheter endast finansieras av medlemsavgifter. I en gemensam skrivelse till regeringen söker man därför om ett statligt organisationsstöd om 3,4 Mkr för 2005-2006. Detta kommer inledningsvis att användas för inrättandet av en gemensam organisation samt marknadsföring, information och konferenser. I fortsättningen kan sedan offentligt stöd till icke-kommersiella lokala radio- och tv-projekt kunna initieras och kanaliseras genom denna organisation. Detta blir av särskild vikt inför den kommande digitaliseringen av radio och tv.

Kultur och medier i ett nytt departement

Den första januari 2005 bildades det nya Utbildnings- och kulturdepartementet genom en sammanslagning av Utbildningsdepartementet och Kulturdepartementet. Leif Pagrotsky är departementschef och tillika utbildnings- och kulturminister med ansvar bl.a. för mediefrågorna. Hans statssekreterare är Claes Ånstrand, som flyttat med från Näringsdepartementet. Det nya departementet har ca 260 anställda. Departementet får e-postadressen: registrator@educult.ministry.se. På engelska heter departementet *Ministry of Education, Research and Culture*.

projekt >> PLATTFORM

Arbetet med slutrapporten har gått in i en intensiv period och beräknas vara färdig senast 1 mars 2005. Under våren skall en konferens hållas där alla som har medverkat i projektet är inbjudna. Datum för konferensen är ännu inte fastställt.

Detta är projekt plattform's sista inlägg i public access och vi tackar er läsare för visat intresse. Har ni frågor eller vill diskutera någonting så är ni hjärtligt välkomna att ringa Riksförbundet Öppna Kanaler i Sveriges kansli på 040 – 23 75 75, ni kan också skriva till mathias.persson@opnakanalen.se

Vi ses

Mathias Persson och Mikael Pettersén

Television

TV4 :s förnyade tillstånd kan vara en bubbla

Regeringen har gett TV 4 får fortsatt tillstånd att sända analog marksänd tv. Men regeringen skärper samtidigt kraven på TV 4. Exempelvis måste TV4 texta alla icke direktsända svenska tv-program, det

mångkulturella Sverige måste tydligare speglas i programverksamheten och kraven på regionala sändningar skräps. Men även tv-tittande barn får ökat utbud. Sändningstiden för barn ska utökas från fem timmar till sju timmar. TV4-chefen Jan Scherman är nöjd över regeringens beslut och menar att alla de krav som nu ställs på TV 4 kommer från kanalens avsiktsförklaring som lämnats in till kulturdepartementet. Tillståndet innebär mycket omfattande programåtaganden, det gäller exempelvis krav på en omfattande nyhets- och samhällsbevakning och regionala sändningar i 16 områden. Regeringen har funnit att TV4 har bäst förutsättningar att fullgöra samtliga åtaganden. (Resume)

Analys:

Tillståndet, som har tillkommit i skarp konkurrens med TV3 och Kanal 5, gäller fr.o.m. 1 jan 2006 t.o.m. 31 januari 2008. - Det finns dock inga som helst förutsättningar för att kunna bedriva kommersiellt en regional programverksamhet i Sverige. Detta beror på att publikunderlaget är för litet utanför Stockholmsområdet. Undantaget är reklamslag som kan fördelas lokalt och regionalt genom effektiv datorstyrning.

Med tanke på att TV4 dessutom får fortsätta betala en hög koncessionsavgift till staten, samtidigt som aktieägare kräver stora vinster, styrelseledamöter mastiga arvoden och chefer höga löner, är det sannolikt att TV4 inte kan leva upp till flertalet av de vidgade och omfattande åtaganden. I tillståndet eller annan avtalstext finns inte angivet några särskilda sanktioner exempelvis böter om TV4 inte lever upp till sina åtaganden. Statens enda möjlighet blir att dra in tillståndet. När detta så sker är närmar vi oss raskt 31 januari 2008 när även TV4 skall sända helt digitalt och bli en kanal med samma distributionsförutsättningar som konkurrenterna. Ingen konkurrent kommer att då vara intresserad av ett kortare analogt gästspel. Utifrån detta resonemang kan man dra slutsatsen att TV4:s åtaganden är ett spel för galleriet.

Värdet på TV4 är grovt överskattat

"Jag kan inte se att man kan räkna hem några samordningsvinster mellan tv-kanaler i olika nordiska länder", säger Björn Nordstrand, tidigare VD för TV4. Sedan Schibsted lade ett bud på Alma Media i mitten av december har både Alma Media och TV4 stigit kraftigt på börserna i Stockholm och Helsingfors. Den senaste månaden har TV4 stigit med 31 procent och Alma Media med 26 procent. Men Björn Nordstrand anser att investeringarna bygger på glädjekalkyler. Samordningsvinsterna mellan TV4 och de tv-kanaler som Bonnier, Alma Media och Schibsted kontrollerar i resten av Norden är överdrivna, menar han. "Det är grovt överskattat. Det enda man kan spara in pengar på är inköp av program och vissa samproduktioner. Men man kan åtnjuta dessa fördelar utan att äga kanalerna", säger Björn Nordstrand.

Det enda unika värdet i TV4 sitter i varumärket, menar han. När all tv-sändning blir digital om några år skärps konkurrensen mellan kanalerna rejält. Utbudet av internationella kanaler kommer att växa snabbt. "Jag tror att TV4 kan hävda sig mot dessa kanaler, även om det är långt ifrån säkert. Men ettan, tvåan och fyran kommer att fortsätta dominera och det skulle kosta mycket att bygga upp en sådan plattform från början", säger Björn Nordstrand. (Dagens Industri)

Ägarstriden om TV4 hårdnar

Stenbecks-koncernen MTG har ingått ett avtal med Proventus Industrier om att sälja hela sitt innehav på 3 020 013 aktier i TV 4. Det motsvarar 15,1 procent av rösterna och kapitalet. Efter försäljningen har MTG inga aktier i TV 4. Proventus blir nu fjärde största ägare i tv-bolaget, men knapp en vecka senare köpte Proventus 15,2 procent av aktierna i finska Alma Media och blir ny storägare i Alma Media och därmed en tydligare spelare kring slaget om TV4, som Alma Media äger 23,4 % av. Riskkapitalbolaget Proventus grundades 1980 av finansmannen Robert Weil, som sägs stå Bonniers nära och även påstås agera bulvan åt Bonniers. Proventus har ett eget kapital på cirka 3 miljarder kronor. Bolaget är bl.a. huvudägare i leksaksföretaget Brio. Enligt nya sändningstillståndet (se ovan) får ingen ägare kontrollera mer än en femtedel av rösterna vid TV4 AB:s bolagsstämma. Inget hindrar dock Bonnier att vara delägare i företag som i sin tur äger aktier i TV4.

Kampen om televisionen: Tittarna blir förlorarna

Tittarna blir förlorarna i kampen om de nordiska tv-stationerna menar danska medieforskare. *Vi har haft som tradition i Norden att de stora medierna drivs för att nå en stor upplaga och stor genomslagskraft hos allmänheten. Nu ser vi hur några stora spelare expanderar kraftigt. Deras huvudmål är att tjäna pengar, inte att producera kostsam public service* säger professor Frands Mortensen vid Aarhus Universitet i Politiken. Medieforskaren Preben Sepstruppekar på att TV2 får svårt att uppfylla

public service-uppdraget om den kommande ägare, som köpt kanalen till högstbjudande, främst kommer att tänka på avkastningen. ”Så selv om TV 2 skulle gå hen og tjene samme penge efter privatiseringen, så bliver der færre penge til programmer” säger Frands Mortensen. (TV-Nyt) Läs mer: <http://politiken.dk/VisArtikel.iasp?PageID=352345>

Danmark har minst antal licenssmitare – och lägsta kostnader

Med en andel ”svarttittare” på fem procent är Danmark det land i Europa som har minst antal licensskolkare. Ändå har Danmark förhållandevis lägst kostnader i Europa för att administrera avgiftsuttörelsen. Detta visar en utredning som gjorts för BBC. I exempelvis Sverige och Norge finns det nästan dubbelt så många licensskolkare än i Danmark, men Italien är värst med nästan en fjärdedel (23 %). Danmark och Tyskland har den billigaste administrationen 1,5-2 % av bruttointäkterna. (TV-Nyt)

Försäljningen av statliga TV2 minskar tv-avgiften

Den danska radio- och tv-avgiften minskar i år till 2.040 kr (2.110 kr 2004). Skälet till avgiftssänkningen är statens försäljning av TV2/Danmark AS som på rikstäckande nivå nu helt får klara sig på reklamintäkter. Däremot kommer åtta regionala TV2-verksamheter få del av licenskronorna. (TV-Nyt)

Big Brother-succé innebär problem för Channel 4

Brittiska Channel 4:s vd Andy Duncan medger att tv-företaget har fått ett imageproblem hos politiker och journalister när Big Brother och andra reality-shower börjar prägla uppfattningen av den reklamfinansierade public service-kanalen, som tidigare var känd för att visa kvalitetsdrama och dokumentärer. Channel 4 har svårt att sluta med Big Brother, som dragit den hittills största publiken för kanalen och dess betal-tv-gren E4. Channel 4:s grundare och första chef Sir Jeremy Isaacs, liksom tre andra tidigare styrelsemedlemmar har alla kritiserat tv-bolaget för vad de tycker är dess misslyckande att tillhandahålla ett tillräckligt brett utbud och den osunda orienteringen mot reality och ungdomspubliken. (MediaGuardian)

Dagens Industri startar egen tv-kanal.

Bonnierägda Dagens Industri ansöker hos regeringen att få sända digital-tv under namnet DITV . Därmed bryter man samarbetet med TV4 Nyheterna. - Vi vill göra mer än bara några minuters nyhets-sammanfattning, säger Sören Sunmo, vice vd och marknadsdirektör på Dagens Industri, till Svenska Dagbladet. Kanalen beräknas kosta cirka tio miljoner kronor årligen. (Resume)

Ny icke-kommersiell lokal-tv i Uddevalla

Statligt förordnade som lokalt kabelsändarföretag har *Lokal-tv Uddevalla - Fyrbodalen* i Uddevalla kommun fått t.o.m. 31 december 2006. Föreningen fick förordnandet i konkurrens med Uddevalla TV-förening, som tidigare haft förordnandet. Beslutet har överklagats till Länsrätten. - TV-föreningen *Kanal Norrköping - en public access-kanal* har fått förnyat förordnande som lokalt kabelsändarföretag längst t.o.m. 31 december 2007. *Sändarföreningen lokal-tv i Uppsala* har också fått förnyat förordnande i Uppsala kommun. Radio- och tv-verket avslog däremot föreningens ansökan om även i Knivsta kommun på grund av att föreningen inte visat på att den har någon verksamhet i kommunen, att det finns medlemmar/intressenter i kommunen eller något samarbete som gör att förordnandet borde gälla även Knivsta kommun.

Jämtarna vill ha en egen tv-kanal

Radio- och TV-verket föreslår regeringen att ByTV Jämtland AB får tillstånd för regionala sändningar i det digitala marknätet i Jämtland och Härjedalen.

Dansk Folkeparti hjälper regeringen att marginalisera invandrar-tv

Lokal-tv i Århus, som består av 14 icke-kommersiella sändningstillstånd som tillsammans sänder 21 timmar i veckan, har från årsskiftet tvingats ändra sina sändningstider från kvällstid till förmiddagar kl 09-12 i ett ”fönster” på den ”lokala” tv-stationen TVDanmark (systerkanal till Kanal 5 i Sverige). Den tidigare ordningen innebar att man hade fönster morgon, eftermiddag och sen kväll. Detta har nu stoppats genom en lagändring som regeringen lyckas driva igenom med Dansk Folkeparti.

Det är kulturminister Brian Mikkelsen eget initiativ att minska de icke-kommersiella aktörerna. Den amerikansk ägda TVDanmark har bedrivit ett fälttåg mot dessa små icke-kommersiella tv-stationer

som gör intrång på den kommersiella kanalens tablå. Det är endast Köpenhamn som klarar sig från denna slakt eftersom det där finns en särskild kanal för icke-kommersiella aktörer (som Öppna Kanalen). Därmed kommer alla städer utanför Köpenhamn i ett betydligt sämre utgångsläge. Till detta kommer att under Mikkelsen tid som minister har det statliga mediestödet halverats från 60 till 32 Milj Dkr. I Århus har dessutom Indvandrar-TV, som bygger på ett stort nätverk av etniska föreningar och andra föreningar som involverar etniska minoriteter, inte fått något programstöd för 2005 från den statliga lokalradio- och tv-nämnden.

Riktig fotbollskanal startar i USA

Nästan den enda nation som inte betraktar fotboll (soccer) som en större sport kommer nu att få en särskild fotbollskanal Fox Soccer Channel. Man 7/2 startar med vänskapsmatchen England-Holland. I övrigt skall man sända från engelska, tyska, franska och argentinska ligor. (Radio Netherlands)

Högupplöst tv via satellit

DirectTV har vid elektronikmässan demonstrerat den första direktsändningen med MPEG-4 HDTV via satellit (DTH). Tekniken definieras som MPEG-4 AVC/DVB-S2 (Moving Picture Expert Group - Advanced Video Compression/Digital Video Broadcast - Satellite 2). Man räknar med att lansera 1.500 lokala och 150 rikstäckande HD-kanaler senare i år och 2007 via kraftfulla Ka-band satelliter. <http://www.directv.com>

Baywatch sämsta amerikanska tv-import

I en undersökning för tidskriften Broadcast har brittiska tv-chefer röstat om tidernas värsta tv-import från USA. Överlägsen vinnare var Baywatch "a series about a muscular lifeguard and his crew of pneumatic young helpers with raging hormones". Bland övriga i botten-tio listan var The Anna Nicole Show, Jerry Springer Show, Falcon Crest och Extreme Makeover. - Man kom också fram till att The Simpsons var den mest betydelsefulla inköpet från USA följt av Dallas och M*A*S*H. Här finns också 24, Hill Street Blues, The X-Files, I Love Lucy, Twin Peaks och Star Trek (MediaGuardian)

Mer livsstil och mindre äventyr i Discovery Channel

Discovery Travel & Adventure ändrar namn, form och innehåll från februari. Det nya varumärket heter nu istället Discovery Travel & Living och förändringen gäller i såväl Sverige som resten av Europa. Kanalen skall sända en blandning av olika livsstilsprogram och erbjuda intressanta ämnen som resor, mat, design, arkitektur och internationell lyx och flärd.

Krav i riksdagen på att flytta en av SVT:s kanaler till Göteborg

Det viktiga är alltså inte var kameran står eller var reportagen görs utan var de sitter som beslutar om vad som ska prioriteras. Det är av det skälet som det ovillkorligen måste finnas en nyhetsredaktion i Göteborg. Perspektivet ska breddas. Allt annat är ett fattigdomsbevis. Att enbart flytta en nyhetsredaktion kommer förmodligen inte att räcka. Därför är det rimligt att flytta den ena av SVT:s kanaler till Göteborg skriver Eva Flyborg (fp) i en motion. Hon menar att *sammanslagningen av delar av Aktuellts och Rapports nyhetsredaktioner till gemensamma funktioner skedde i uppenbar strid med det riksdagsbeslut som sa att SVT även fortsättningsvis skulle ha två självständiga nyhetsredaktioner.* Att skapa större mångfald genom att en kanal placeras och produceras utanför Stockholm är därför ett rimligt krav. Nyhetsrapporteringen i Sverige ska inte domineras av ett ensidigt utbud och urval. Därför måste en kanal placeras i Göteborg. Genom att flytta en av nyhetsredaktionerna återställer vi samtidigt deras självständighet, vilket faktiskt var riksdagens krav från början.

Kristdemokrater vill utveckla lokal-TV

I en riksdagsmotion skriver tio ledamöter (kd) *det är ett fåtal aktörer, statliga och privata, som står bakom hela kanal- och programutbudet. Ur ett demokratiskt perspektiv är detta ett problem, eftersom risken är att mindre och resursvaga grupper och organisationer utestängs från debatten.* Man pekar bl.a. på att i Öppna Kanaler har föreningar och organisationer möjlighet att göra TV till en låg kostnad. I Stockholms Öppna kanal sänder bland annat flera invandrarföreningar och Miljöpartiet de gröna. Motionärerna uppfattar dessa kanaler som en måhända liten men dock ur ett demokratiskt perspektiv viktig plattform. I olika länder finns olika regler för den här typen av verksamhet. I USA har till exempel kommuner rätt att ta upp till 5 procent av kabelbolagens intäkter för satsningar på access TV. Man nämner även integrationsperspektiven. Under de senaste tjugo åren har en miljon människor

kommit till Sverige som flyktingar och invandrare. Denna grupp är underrepresenterad i medier. Lokal-TV och närradion är idag två kanaler där det faktiskt finns en stor andel invandrare som driver egna kanaler. Detta är mycket viktigt, inte minst ur ett demokratiskt perspektiv skriver motionärerna, som anser att *lokal-TV behöver utvecklas, inte avvecklas.*

Radio

Kortvågen behövs i kris

Till skillnad mot Danmark och Norge har Sverige behållit sina kortvågssändningar riktade till svenskar utomlands. Det finns dock interna förslag inom Sveriges Radio att avskaffa kortvågen och lita till Internet istället. Detta kan visa sig vara ett förödande beslut. Internet är nämligen inte mycket att ha när el- och teleförbindelser bryts. En kortvågsmottagare klarar sig på batterier. I Danmark är man nu mycket kritiskt till att Danmarks Radio inte når danskarna i Sydostasien och man har även noterat att Sverige minsann sänder på kortvåg. När DR i höstas övertalade kulturministern att få lägga ner kortvågssändningarna undvek företaget helt att ta upp frågan om distributionssäkerheten i krissituationer skriver Radio-Nyt. <http://www.radionyt.com/artikel/default.asp?id=8360>

Radio Sweden lade om sina första sändningar redan på annandagens kväll. Från måndagen 27/12 sändes ett långt block på 4,5 timmar med ekon och våra egna sändningar 18.30-23.00 (thaitid) till Sydostasien. Dessutom riktade man ytterligare halvtimmessändningar till katastrofområdet.

Australiska oppositionen kräver återuppbyggnad av Radio Australia

Den australiensiske skuggutrikesministern Kevin Rudd har i ett rikssänt tv-program krävt att utlandsradion Radio Australia återuppbyggs. Howardregeringen slaktade Radio Australia för flera år sedan. Rudd, som underströk att Labor stödjer det massiva stödet till Indonesien men menar att en återuppbyggnad av Radio Australia är en viktig del i detta "because of the importance of shortwave transmission services as a means of receiving news across the region, is a very important national asset which must now be rebuilt." (Radio Netherlands)

SR:s förmåga till lokal krisinformation ifrågasätts i Riksdagen

Sverker Thorén (fp) har ställt skriftlig fråga till Leif Pagrotsky om Sveriges Radios krisinformation i Kalmar län med anledning av den stora stormen. Han skriver att *ett sådant krisläge är korrekt och snabb information via radio avgörande för många människor. I avtal med Sveriges Radio om trafik och service regleras hur samhällets information ska distribueras. För Kalmar län gäller att det är SR Jönköping som är skyldig att stå för denna information.*

SR Jönköping har 53 kommuner att informera, vilket är en övermäktig uppgift vid en akut kris som drabbar ett så stort område i regionen som var fallet vid helgens storm. Både begränsningen i tid av den information som kunde ges och den begränsade lokalkännedomen minskade effektiviteten och nyttan av informationen. Thorén frågar hur ministern förändra avtalet med Sveriges Radio så att det blir möjligt för medborgarna att få snabb, lokalt förankrad och korrekt krisinformation via radio?

Lennart Kollmats (fp) har ställt en fråga till näringsminister Thomas Östros om P4-sändaren i Kungsbacka. Han skriver att *lördagen den 8 januari ca kl. 19.30 bröts strömmen till. Omedelbart indikerades detta till Teracom och ett reservbatteri gjorde att strömmen återkom. Så långt var allt gott och väl. Men ca kl. 08.00 på söndagsmorgonen tystnade sändaren, eftersom batteriet då tagit slut.*

Kollmats skriver att *inte förrän efter ungefär 52 timmar kom sändaren i gång med ett nytt reservaggregat. P4 kallas inte för inte för beredskaps- och överlevnadskanalen och bland annat sydvästra Kungsbacka ingår i Ringhals inre beredskapszon och det borde vara självklart att sådana här avbrott i sändningarna inte får förekomma.* Ministern får frågan om hur han skall förebygga liknande händelser i framtiden.

Örkelljungas egen radiostation kunde inte sända under stormen. Telia misslyckades.

Under stormen ville Örkelljunga kommun att närradions skulle sända krisinformation till kommuninvånarna. Studio och telefonstation fungerade, men inte teleledningen som skulle mata den fungerande sändaren och antennen. Kommunledningen fick vända sig en länsradio Radio Malmöhus som har bätt-

re resurser än den ”egna” länsradion Radio Kristianstad. Fiaskot påminner om svagheten med att inte närradion eller annan lokalt förankrad radio inte ingår i samhällets beredskapsplaner.

Radio Mark upphört

Marks kommun (33 300 invånare) ligger i södra delen av Västergötland och är ett av de sju häraderna i Sjuhäradsbygden. Här finns ett flertal små och medelstora orter, varav den största är Kinna. Här har sedan 1987 Marks Närradioförening sändt på 100,6 MHz senaste åren från Kunskapens hus med ett tiotal medlemsföreningar. Svenska kyrkan, Marks Finska Förening, Vuxenskolan och Pingstkyrkan har varit medlemmar från starten. 1988 började man sända kommunfullmäktiges sammanträden och 1992 började sändningarna från Vänersborg, från det som senare kom att kallas regionfullmäktige. I början användes telefonledning, men senare användes modern teknik, Internet. Ett femtontal stationer i Västra Götaland har samsänt regionfullmäktige. Radio Mark kan sägas ha varit en närradiostation som verkat utifrån det ursprungliga syftet med närradion; en föreningsradio. Av ekonomiska skäl har dock Radio Mark tvingats upphöra vid årsskiftet.

Folkpartiet frågar regeringen om närradion

Riksdagsledamoten Cecilia Wikström (fp) från Uppsala konstaterar i en skriftlig fråga till kulturminister Leif Pagrotsky att ”en omfattande och väl genomarbetad rapport om den situation som råder för närradion i Sverige” överlämnats till Kulturdepartementet 29 september av Christer Hederström. Cecilia Wikström påpekar att för att frågan om närradion ska kunna behandlas av riksdagen krävs dock ett fortsatt agerande i frågan. Hon frågar därför kulturministern vilka besked han kan ge om hur frågan om närradions framtid fortsättningsvis ska beredas i Regeringskansliet. Pagrotsky har svarat att arbetet pågår med att bearbeta materialet, men det är för tidigt att ge besked om hur den fortsatta beredningen kommer att se ut.

Närradioprojekt för unga i förorten fyller fem år!

Bergsjökanalen drog igång under hösten 1999 och sänder via Göteborgs Närradioförening (GNF) sex timmar i veckan; tisdag, torsdag och söndag från 9.00 till 10.00 samt torsdag 17-20 på FM 103,1 och via www.gnf.nu. Kvällstiden delas med Radio Radar/Kultur- och Mediaverkstan i Bergsjön. Tiden är till för medlemmar i Bergsjökanalen, Mediaverkstan och Radars unga som kan göra egna program i en redaktion tillsammans med personal från ungdomshuset. 80-90 personer har varit aktiva under dessa 5 år. Kanalen har haft flertalet utbildningar, i samarbete med olika aktörer. Samarbetspartners är *Göteborgs Folkhögskola*, *Studiefrämjandet*, *Bergsjöskolan*, *Bergsjöns Kultur och Mediaverksta*, *Afghanska föreningen*, *Medborgarkontoret i Bergsjön*, *Kurdiska kvinnoföreningen* och *Ungdomshuset Radar 72*.

Morgontidernas innehåll kommer att vara en blandning av reportage och intervjuer från Bergsjön och andra förorter samt musik från hela världen. På torsdagar ska alltid information finnas om vad som händer under veckan. Programmets profil ska vara att spegla det liv som levs i Göteborgs förorter idag och som präglas starkt av den mångkulturella befolkningen. - Idag finns ingen annan radiokanal där miljöerna och människorna i förorten skildras på egna villkor och på svenska. Verksamheten har varit möjligt tack vare stöd via Storstadssatsningen (åren 2001-2004) och Bostadsrättsföreningen Stjärnbildshus nr 1. Men nu behövs ny finansiering; 93.000 kr för 2005 bl.a. för att kunna avlöna någon några timmar i veckan för att sköta administration och annat planeringsarbete. Kontakt Lena Lidén: 031-481270, 0737-642718 <http://hem.bredband.net/bergsjokanalen/>

Sveriges Radio vill minska personal och stimulera fristående produktionsbolag

En kraftig neddragning av den fasta personalen till förmån för extern medverkan, en minskning av lokaler och teknik samt undvikande av ”resursläckage” skall enligt vd Peter Örn frigöra minst 245 miljoner kr av egna resurser till program och för att hitta nya publikgrupper. Personalen skall minska med 400 personer för att 2010 ha 1.500 fast anställda. Genom att öppna dörrarna för extern medverkan hoppas SR kunna bidra till att en marknad med produktionsbolag växer fram. Både Peter Örn och ordföranden Ove Joanson säger att det finns många som är beredda att börja göra radio om SR visar att man tänker satsa långsiktigt på att köpa in produktioner utifrån. (Radiotidningen).

Lyssnarekord för MTG Radio

MTG Radio, som ingår i MTG, har slagit nytt lyssnarekord med 1,7 miljoner dagliga lyssnare på sina 49 radiostationer. Det motsvarar en ökning med 38,4 procent jämfört med samma period i fjol, skriver

MTG i ett pressmeddelande. Siffrorna kommer från en mätning 4 oktober-12 december 2004, utförd av undersökningsföretaget Ruab. MTG:s radiostation RIX FM är enligt mätningen den största radio-kanalen bland alla lyssnare under 50 år och är därmed för första gången större än Sveriges Radios nätverk av lokala radiostationer P4, enligt MTG. (Dagens Industri)

Nytt försök med privatradiotillstånd efter misslyckande i Norrland.

Efter att större delen av elva privatradiotillstånden inte nyttjats eller återlämnats har Radio- och tv-verket ändrat förutsättningarna för tillstånd uppe i Norrland. Detta innebär att sändningsområdena blir större (= bättre publikunderlag). Fem sändningstillstånd för kommersiell lokalradio hos Radio- och TV-verket. Under våren 2005 beräknar verket att besluta om fördelning av fem sändningstillstånd i dessa områden:

- * Arjeplog/Arvidsjaur/Sorsele
- * Malingsbo/Källan/Hällefors
- * Lycksele/Malå/Storuman/Vilhelmina
- * Sundsvall
- * Östersund/Åre

Varje tillståndshavare ska betala en årlig koncessionsavgift om 42 000 kr. Om det finns fler än en sökande för ett tillstånd kommer verket att göra en samlad bedömning utifrån följande tre kriterier: Åtaganden i fråga om programinnehåll (eget material och program med lokal anknytning), ägarförhållanden samt tekniska och finansiella förutsättningar. Ansökningarna måste ha kommit in till verket senast den 10 februari 2005,

DRM i bilradion

Vid den internationella radio- och tv-mässan i Las Vegas har nu Fraunhofer Institute for Integrated Circuits IIS presenterat en digital radioplattform baserad på DRM-tekniken som enkelt kan anpassas till dagens bilradioapparater. Grundstenen är Philips' "SAF7730" digital bilradioplattform med en integrerad tuner som kan klara avkodning och ljudprocess för digital AM som FM. Man räknar med att på ett billigt sätt öka förutsättningarna för en massmarknad och radiostationernas möjligheter att öka räckvidden och ljudkvaliteten. Bakom tekniken ligger förutom de holländska och tyska företagen ett svenskt; Coding Technology i Täby.

HD Radio blir USA:s digitalradio

21 av de största kommersiella radiogrupperna i USA och iBiquity Digital Corporation har gjort en historisk överenskommelse att skynda på konverteringen av 2.000 AM- och FM-stationer till det digitala HD (high definition) formatet. Den icke-kommersiella Corporation for Public Broadcasting ger stöd till 309 public radiostationer för att påskynda övergången till HD Radio. Tekniken är också känd som IBOC (In-Band, On-Channel) och liksom för DRM krävs inte en förändring av infrastrukturen. Vid övergång från analog teknik på AM- och FM-bandet bl.a. kan samma frekvenser användas. Till skillnad mot DAB-radion. Tekniken beskrivs på http://www.ibiquity.com/hdradio/hdradio_tech.htm

Vitryssland begränsar utländsk musik

Det vitryska informationsministeriet har beordrat en minskad andel utländsk musik som får sändas av landets radiostationer. Endast två av tio melodier får ha utländskt ursprung. (Radio Netherlands)

Musikartisterna kräver mer lokalt förankrad radio

The Recording Artist Groups - en koalition av organisationer för amerikanska musikartister (*American Federation of Musicians, American Federation of Television and Radio Artists, Future of Music Coalition, The Recording Academy, and the Recording Artists' Coalition*) har lämnat sina synpunkter i anslutning till mediemyndigheten FCC:s utredning om "localism" d.v.s. hur lokalt förankrade medier är och skall vara.

Koalitionen uppmanar FCC att

- a) göra processen för förnyelse av sändningstillstånd meningsfull och effektiv genom att systematiskt utvärdera hur en radiostation genom lokal produktion har tillgodosett allmänhetens intressen
- b) införa regler som förbjuder payola d.v.s. skivbolag ger förmåner för att få sin musik spelad
- c) införa ett fasta regler inom vilket myndigheten utvärderar och mäter hur en station klarar sitt tillståndsinnehav.

Koalitionen vill också att FCC ser till att lowpower FM (motsvarande svensk närradio) kan etableras i mer tätbefolkade områden än idag, ta tillfället i akt att vid digitaliseringen av radio se till att nuvarande tillståndshavare vidgar allmänhetens tillgång till mediet och ökar antalet röster i etern liksom tillgodose lokalsamhällets behov. Man vill också att FCC uppmärksammar hotet mot den lokala förankringen som avregleringen av regelsystemet för medieägandet innebär.

<http://www.aftra.org/member/recording.htm>

Tysk utlandsradio sänder från Amman

Den tyska utlandsradion Deutsche Welle (DW) kommer i vår att starta arabiska sändningar på en FM-sändare i Amman Jordanien. Man kommer att sända fem timmar om dagen och senare expandera i regionen genom fler sändare. DW tror att detta är ett effektivare sätt att nå lyssnare i arabvärlden än att sända per satellit. (Radio Netherlands)

Paris Live Radio nu på mellanvåg

Den engelskspråkiga radiostationen Paris Live Radio (PLR), som sänt på Internet sedan maj 2004, kommer nu att starta på mellanvåg 1080 kHz efter ett avtal med Radio de la Mer. PLR:s potentiella publik är omkring 400.000 engelskspråkiga "parisare" och de miljoner turister som väller in i huvudstaden varje år. <http://www.parislive.fm/> (Radio Netherlands)

Filmtips:

Hatradio nu på bio

Den nya filmen "Hotel Rwanda" handlar bl.a. om hatradio. Don Cheadle spelar rollen som Paul Rusesabagina, en hotellchef som tog hand om över tusen Tutsifyktingar under kampen mot Hutu-militian i Rwanda. En av filmens syften är att fastställa till vilken grad den extremistiska Hutu radiostationen RTLM var skyldig till att uppvigla till folkmordet genom att i nonstop spy ut hat och avsky mot Tutsis. Filmen har i USA nominerats till tre Golden Globes.

<http://www.mgm.com/ua/hotelrwanda/main.html>

Mer om hatradio *Counteracting Hate Radio*

<http://www2.rnw.nl/rnw/en/features/media/dossiers/hateintro.html>

STORA RADIOPRISET & ÅRETS RADIOGALA

Radioakademin inbjuder till nomineringar till Stora Radiopriset 2005. Alla är nu välkomna att sända in tävlingsbidrag (program sända under 2004) oavsett om man är anställd vid radioföretag, frilansare eller privatperson. Det gäller public service, privat lokalradio och närradio. Tävlingsbidragen skall vara Radioakademin tillhanda senast 4 februari 2005. Priserna delas ut 15 mars vid Stora Radiogalan på gamla biografen Draken på Fridhemsplan i Stockholm. Samtidigt utser Svensk Radioreklam årets reklampristagare. För första gången direktsänds stora radiogalan i radio. - Sista anmälningssdag fredagen 4 mars 2005. Begränsat antal platser! För mer information om Radiopriset och Radiogalan besök www.radioakademin.org

Annat

Amerikaner litar mindre på media än européer

Två likartade undersökningar 2004 – en Harris Poll i USA resp. en Eurobarometer – visar att amerikanerna har en mycket mer negativ attityd till pressen, radion och televisionen. Bl.a. att 62 % amerikaner mot 47 % européer inte litar på pressen. Andelen positiva var här 22 resp. 46 %. För televisionen var siffrorna likartade; 58 % av amerikanerna litar inte på tv medan 54 % av européerna däremot litar på tv. Radion är mer pålitlig för amerikanerna; 43 mot 33 procent. I Europa 54 mot 39 procent. - Bland de fem största EU-länderna ligger radion bäst till i Spanien och Frankrike. Televisionen ligger bäst till i Tyskland (59 %) och Storbritannien (54%) och lägst i Italien (37 %) där premiärminister Berlusconi äger eller kontrollerar flertalet kanaler. Pressen ligger sämst till i Storbritannien (20 %) som ju har en profilerad boulevardpress. (Radio Netherlands)

Frysning av bredbandspengar allvarligt för glesbygden

Uppgången mellan regeringen och Kommunförbundet 2001 innebar att kommunerna frivilligt t.o.m. 2006 åtar sig att bygga bredband i glesbygden, där marknaden av kommersiella skäl inte bygger ut,

under förutsättning att de får statligt stöd. Regeringen lovade bland annat att sänka kraven på kommunernas medfinansiering från 60 procent till 5 procent och skapa stabila planeringsförutsättningar. Den här överenskommelsen är regeringen nu beredd att bryta.

– *En frysning av de statliga pengarna till bredbandsatsningar innebär att kommunerna hamnar i en besvärlig situation, där många får svårt att fullfölja utbyggnaden av bredband. Några regler om inskränkningar i utbetalningen av medel finns inte i den uppgörelse vi har med regeringen, därför uppfattar vi detta som ett brott mot överenskommelsen. Om en förändring av förutsättningarna för kommunernas arbete med bredbandsutbyggnad i glesbygden ska ske kräver vi en ny överläggning med regeringen,* säger Ilmar Reepalu, ordförande för Svenska Kommunförbundet.

Firefox fortsätter ta marknadsandelar

På lite drygt en månad har den öppna källkodbaserade webbläsaren Firefox laddats ner i mer än 10 miljoner kopior och har nu en marknadsandel på 7,4 procent. Firefox framgångar har starkt bidragit till att Internet Explorers marknadsandel föll till under 90 procent i slutet av november. Bidragande till framgångarna anses det även vara att flera dussin mer eller mindre kritiska säkerhetsbrister har rapporterats i Internet Explorer under hösten vilket har gjort många användare frustrerade. Säkerhetsbristerna i den dominerande webbläsaren har också fått företag och organisationer att uppmana sina anställda att använda alternativa webbläsare. IT-avdelningen vid Pennsylvania State University har rekommenderat studenterna att använda Firefox eller Apples Safari för att reducera riskerna för attacker via sårbarheterna i Microsofts webbläsare. Milstolpen med 10 miljoner nedladdade kopior av Firefox nåddes den 11 december. <http://www.spreadfirefox.com> (Uppsnappat)

Kombinerad skivenhet ett lyft för högupplöst DVD

NEC har utvecklat teknik som klarar att spela upp CD, DVD och HD (High Definition) DVD med hjälp av ett enda optiskt läshuvud och att man har lyckats ta fram en CD/DVD/HD DVD-enhet som är tillräckligt liten för att monteras i personatorer. Enhetens optiska läshuvud är kompatibelt med tre våglängder och använder blå, röda och infraröda laserdioder som ljuskällor, vilket gör det möjligt att läsa de tre olika optiska lagringsformaten med hjälp av en enda lens. Fram till nu har enligt NEC en av de största utmaningarna när man vill göra HD DVD-enheter kompatibla med CD och DVD, varit att ett stort antal komponenter har krävts och att enheterna därför har blivit skrymmande. Med den nya tekniken med ett antal av dessa komponenter samlade i ett och samma läshuvud och på ett mycket kompakt kretskort har NEC lyckats göra enheten lika stor som befintliga DVD/CD-enheter. CD/DVD/HD (Uppsnappat)

Myndigheter får stopp på skräppost genom domstol

Amerikanska *Federal Trade Commission* stoppar spam genom åtal i civilmål mot sex bolag och fem enskilda som anklagas för att ha distribuerat sexuellt utmanande erbjudanden utan tydliga varningstexter och annan information som krävs i 2003 års lag Controlling the Assault of Non-Solicited Pornography and Marketing Act, känt som CAN-SPAM. De åtalade kan få böter upp till \$250.000 för enskild person och \$500.000 för organisation. Fallet är särskilt intressant eftersom det riktar sig mot "affiliate marketing," Detta innebär att webbföretag som främst sysslar med porr eller låneverksamhet hyr fristående spamföretag för att locka till kundbesök på sina webbplatser. *Budskapet är att du helt klart har ansvaret för hur tredje part som sköter din marknadsföring* säger Eileen Harrington på FTC. (Wall Street Journal)

Starkt motstånd mot mobiltelefon på flyget

Enligt en gallupundersökning, som gjorts på uppdrag av USA Today och CNN, vill sju av tio resenärer som flyger ofta eller någorlunda regelmässigt att förbudet att använda nallar i planen bibehålls. Kvinnor och passagerare över 50 år är de starkaste förespråkarna för att hålla passagerarutrymmet fritt från mobiltjatter. (USA Today). *Kommentar: Kanske något för SJ att ta intryck av ?*

En bildscanner i kreditkortsformat

En bildscanner inbyggd i en lite flexibel plastplatta lite större än ett kreditkort har utvecklats genom att ta tillvara den nya tekniken med organisk elektronik. Idén är att kunna koppla in scannern i en mobiltelefon som levererar såväl ström och fungerar som monitor och lagringsmedium. Eftersom den består av flexibel plast kan man scanna in nästan vad som helst t.ex. en böjd boksidedyta eller en etikett på en

vinflaska. Scannern, som har utvecklats av Takao Someya och hans kollegor vid University of Tokyo, består av en polymermatris med tusentals ljuskänsliga fotodioder av plast som placerats 700 mikrometer från varandra under ett galler av plasttransistorer.

<http://www.newscientist.com/article.ns?id=dn6826>

Vem läser detta nyhetsbrev ?

Public Access, som har utkommit sedan 1998, är enda fristående svenska nyhetsbrevet om elektroniska medier och har mer än 3.000 läsare per månad. Nyhetsbrevet är i grunden avsett för de som är engagerade i icke-kommersiell lokal radio och tv (Öppna kanaler, närradio och liknande). Här finns idag ca 800 mottagare. Intresset är dock vidare än så. Det finns även 900 enskilda mottagare med vitt skilda yrken, men nästan hälften av dessa är journalister eller har andra medierelaterade uppdrag. Vidare kan noteras 175 abonnenter finns inom public service-företagen, 180 elever och forskare vid högskolor, 130 finns i regeringskansliet och i myndigheter. 280 politiker - varav många i Riksdagen – läser också Public Access, som dessutom har 290 läsare i de nordiska grannländerna och de baltiska staterna. Denna utgåva har distribuerats till 3.300 mottagare per e-post. Cirka 500 per månad läser nyhetsbrevet på www.ideosphere.se/media

Månadens citat:

The remarkable thing about television is that it permits several million people to laugh at the same joke and still feel lonely. (T.S. Eliot)

Önskar du inte nyhetsbrevet i fortsättningen så returnera med vändande epost.
Vidarebefordra gärna nyhetsbrevet till någon som du vet är intresserad av dessa frågor.
Tills vidare finansieras nyhetsbrevet genom bidrag och ideella insatser.

Tidigare nyhetsbrev finns på www.ideosphere.se/media

Redaktör: **Lisa Hederström** (ledig i januari 2005)

Vik. redaktör: Christer Hederström

Ansvarig utgivare: Mathias Persson

Redaktionsråd: Ola Stockfelt & Ted Weisberg

Teknik & Distribution: **Ideosphere**

Epost till redaktionen:

public.access@chello.se